

Landsdækkende register over cykler deler vandene

Cyklistforbundet ønsker et digitalt stelnummer, men det er vejen til overvågning af cyklisterne, siger kritikerne. Har de en pointe, eller har de sølvpapirhatten trukket helt ned over ørerne?

Mike Hedlund-White har i flere år arbejdet for, at der bliver indført et digitalt stelnummer i Danmark. Altså et landsdækkende system, hvor cyklers stelnumre kan aflæses og findes i en database, så man kan se, om cyklen er stjålet. Han er formand for bestyrelsen i Cyklistforbundets afdeling i Aalborg samt mangeårigt medlem af Hovedbestyrelsen for Cyklistforbundet, og sad for nogle år siden i en arbejdsgruppe med en række forskellige kompetence-kapaciteter, blandt andet en ekstern ekspert i udvikling af digitale løsninger på mobilitetsområdet. Deres arbejde lå til grund for, at Enhedslisten i 2017 ville stille et beslutningsforslag til Folketinget om indførelse af et digitalt stelnummer til cykler. Men Enhedslisten trak pludselig i 11. time forslaget tilbage. De havde lyttet til kritik fra blandt andet IT-politisk Forening og PROSA - fagforeningen for it-ansatte, der frygtede, at forslaget ville føre til, at danske cyklister kunne overvåges.

- Det var virkelig ærgerligt, især fordi det jo ikke er meningen, at digitalt stelnummer skal kunne bruges til overvågning, siger Mike Hedlund-White, der kunne konstatere, at beslutningen var medvirkende til at sætte processen i stå.

Da Cyklistforbundet i januar i år satte fokus på cykeltyverier i blad og presse, og sammen med F&P, forsikringssektorens brancheforening, igen fremsatte forslaget i pressen om digitalt stelnummer, kom der endnu engang meget skarpe reaktioner på sociale medier og i pressen. Værten på det hedengangne Radio 24/7-program, Aflyttet, Anders Kjørulf skrev på Twitter: "Så kører idiotien med digitale stelnumre igen."

Han blev sekunderet af Niels Bertelsen, formand for de it-professionelles fagforbund, PROSA, der også advarede mod, at digitalt stelnummer kan føre til overvågning. CYKLISTER har talt med Niels Bertelsen og bedt ham uddybe, hvorfor PROSA er imod digitalt stelnummer.

Det er ikke meningen at alle mulige tilfældige borgere og systemer skal kunne spore, hvor du er.

MIKE HEDLUND-WHITE
MEDLEM AF HOVEDBESTYRELSEN

- Vi er ikke imod digitalt stelnummer, vi er imod overvågning af borgere. Vi siger, at når man laver den slags løsninger, skal man på forhånd indtænke privatlivets fred i stedet for at lave en hovsaløsning, som bagefter kan bruges til at overvåge borgerne. Der findes faktisk mulighed for at lave digitale stelnumre, som kan opfylde behovet for at

sikre, man ikke køber en stjålet cykel, eller at man kan finde den, hvis det er nødvendigt - uden at man samtidig kan overvåge den borger, der har cyklen, siger han.

Nemmere at identificere cyklen

Mike Hedlund-White går som sagt ikke ind for, at borgerne skal kunne overvåges.

- Vi foreslår et digitalt stelnummer, så det bliver meget, meget nemmere at identificere, om en cykel er stjålet. Det skal kunne aflæses med en mobiltelefon eller en scanner. Men vi ønsker selvfølgelig ikke, at cyklister skal overvåges. Vi ønsker, at cykler skal kunne identificeres. Det er ikke meningen, at alle mulige tilfældige borgere og systemer skal kunne spore, hvor du er, når du færdes på din cykel. Jeg synes måske, der er lidt 'sølvpapirshat' over bekymringen for overvågning, siger Mike Hedlund-White.

En del af debatten bunder i, at der er forskellige tekniske løsninger, der kan bruges til et digitalt stelnummer. Egentlig overvågning kræver GPS. Det fortæller Lars Albæk fra virksomheden Al-Kon, der i 20 år har arbejdet med sporing af gods og værdier i Europa.

- Den eneste måde, man kan foretage egentlig overvågning og følge en cykel, er med GPS. Det kræver, at der er en GPS-sender med et batteri i den. En anden løsning er, hvis du i stedet sætter en såkaldt RFID-tag i eller på cyklen. Så kan du aflæse den med en scanner af en art, men ikke følge den rundt i byen. Det er fx den teknologi, der bruges i Brobizzen, siger Lars Albæk, der dog peger på et problem med denne løsning.

- RFID-tags har problemer med at sende igennem metal, så hvis du sætter den inde i

I England er digitalt stelnummer en privat sag

I Storbritannien er over en million cykler registreret i en database. Det er drevet af en privat virksomhed, som gerne vil indføre det i Danmark også.

I England og resten af UK findes der allerede et nationalt digitalt system for stelnumre. BikeRegister hedder det, og det er drevet af Selectamark Security, der er den førende udbyder af sikkerhedsmærkning derovre. Over en million cykler er nu registreret i databasen, siden den åbnede i 2001, og virksomheden samarbejder med det britiske politi om opgaven.

Selectamark Security er repræsenteret i Danmark gennem virksomheden Unisecure, som gerne vil oprette et lignende system i Danmark. Men ifølge direktøren Henrik Olsen bliver ideen ikke modtaget med åbne arme.

- Jeg ville ønske, der var mere åbenhed i Danmark overfor at samarbejde med private virksomheder. Vi har en godkendt database, som vi tilbyder gratis, men vi oplever modstand imod det. Jeg synes, man i stedet burde sætte sig sammen og se på de muligheder og udfordringer, der kan være i det, siger han.

I England er det cyklejerne selv, der opretter sig i databasen, og det er den samme ydelse Unisecure vil tilbyde i Danmark.

- Vi vil gerne tilbyde, at du gratis kan uploade dit normale stelnummer i databasen, hvor du laver din egen profil, evt. med et foto af cyklen. Hvis den bliver stjålet, kan du ændre dens status til stjålet i databasen, og hvis andre falder over cyklen eller vil købe den af nogen, kan de se, at den er stjålet, siger Henrik Olsen. Som i England er virksomhedens forretningsmodel at tjene på salg af ekstra ydelser. - Vi sælger specielle labels med unikke stelnumre. Den billigste er en speciel, synlig label med QR-kode, og den dyreste er, at hele din cykel bliver 'smurt ind' i stelnummer - en DNA-mærkning, som man ikke kan fjerne, siger Henrik Olsen.

Banditterne griner ad os

BikeRegister oplever ikke den samme frygt for overvågning, da det er folk selv, der opretter sig, og der er desuden indbygget privatliv i databasen. Men hvis det skal blive til noget i Danmark, kræver det, at alle står sammen om det, siger Henrik Olsen.

- Problemet i Danmark er, at der ingen fare er ved at være cykeltyv. Banditterne griner ad os, og der er blevet dannet et slags økosystem omkring cykeltyverier, hvor forsikringsselskaberne udbetaler erstatninger, men tjener endnu mere på at sælge forsikringerne. Hvis vi skal ændre det, skal borgerne oprette sig i i databasen, forsikringsselskaberne skal blive enige om at stille som krav, at man er oprettet, og politiet eller andre skal opspore de stjalne cykler.

Tyvene skal være bange for at blive opdaget, siger Henrik Olsen. 🚲

stellet på en cykel, vil den normalt ikke kunne aflæses. Hvis du lægger fx din Brobizz i handskerum, der er omgivet af metal, vil den ikke blive aflæst, siger Lars Albæk.

Den mest simple metode til digitalt stelnummer er at sætte noget på cyklen.

- Jeg vil foreslå, at man fx sætter en label under lakken med en QR-kode - eller man kan sætte en passiv RFID på cyklen - én, der ikke sender vha. batteri. Det kan du så aflæse med en skanner - evt. med en tilhørende app, hvor cyklen automatisk bliver slået op, så du kan se, om den er stjålet. En label kræver dog, at du er helt tæt på koden på cyklen, hvorimod en RFID-tag kan aflæses på lidt længere afstand, siger Lars Albæk.

PROSA er kritisk over for nogle RFID-løsninger, men peger dog på, at den kan laves, så den sikrer privatlivet. 🚲

Nedsæt en arbejdsgruppe

Cyklistforbundet har foreslået, at staten nedsætter en arbejdsgruppe til at undersøge mulighederne for etablering af et digitalt stelnummer-system.

- Vi kommer ikke med en teknisk løsning, vi er ikke IT-eksperter. I en sådan arbejdsgruppe kan der deltage it-eksperter, som ved noget om it-sikkerhed. Og selvfølgelig skal Cyklistforbundet sidde med, siger Mike Hedlund-White.